

Prezident Slovenskej republiky

Číslo: 954-2011-BA

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 11. februára 2011, ktorým sa mení zákon č. 385/2000 Z. z.
o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov

Predkladá:

Ivan Gašparovič

prezident Slovenskej republiky

Bratislava 24. februára 2011

Na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 11. februára 2011, ktorým sa mení zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "schválený zákon").

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákon schválila so zmenou, ktorá je uvedená v časti III.

II

1. Predmetom úpravy schváleného zákona je ustanoviť dátumy v prechodných ustanoveniach v § 151u v nadväznosti na účinnosť zákona č. 33/2011 Z. z.

Zákomom č. 33/2011 Z. z. sa v čl. I novelizoval s účinnosťou od 1. mája 2011 zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa čl. I štyridsiateho piateho bodu tohto zákona sa vypúšťa v zákone č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov šiesta časť. Vypúšťajú sa teda osobitné ustanovenia o justičných čakateľoch, ktorými sa obsadzovali voľné miesta sudcov a vykonávaním prípravnej praxe a ďalšej odbornej prípravy v štátnej službe po skončení prípravnej praxe sa justiční čakatelia pripravovali na výkon funkcie sudcu.

Na vypustenie osobitných ustanovení o justičných čakateľoch nadväzuje úprava ďalšieho postavenia justičných čakateľov v prechodných ustanoveniach, a to v čl. I štyridsiatom siedmom bode v § 151u.

Podľa štyridsiateho siedmeho bodu § 151u ods. 1 zákona č. 33/2011 Z. z. justičný čakateľ, ktorý vykonáva k 31. decembru 2010 štátnu službu od 1. januára 2011 je vyšším súdnym úradníkom toho súdu, na ktorom k 31. decembru 2010 vykonáva prípravnú prax alebo na ktorom sa ďalej odborne pripravuje na výkon funkcie sudcu po skončení prípravnej praxe; to neplatí ak požiada najneskôr do 15. januára 2011 o skončenie štátnozamestnaneckého pomeru.

Podľa čl. I štyridsiateho siedmeho bodu § 151u ods. 2 zákona č. 33/2011 Z. z., ak justičný čakateľ požiada podľa odseku 1 o skončenie štátnozamestnaneckého pomeru, tento sa skončí k 31. januáru 2011; justičný čakateľ má v tomto prípade nárok na odstupné ako štátny zamestnanec, ktorého štátnozamestnanecký pomer skončil dohodou z dôvodu zrušenia štátnozamestnaneckého miesta.

Podľa schváleného zákona v § 151u sa slová „k 31. decembru 2010“ nahrádzajú slovami „k 30. aprílu 2011“, slová „od 1. januára 2011“ sa nahrádzajú slovami „od 1. mája 2011“, slová „do 15. januára 2011“ sa nahrádzajú slovami „do 15. mája 2011“ a slová „k 31. januáru 2011“ sa nahrádzajú slovami „k 31. máju 2011“. V schválenom zákone sa teda menia len dátumy v nadväznosti na deň nadobudnutia účinnosti zákona č. 33/2011 Z. z. Obsah prechodných ustanovení v čl. I štyridsiatom siedmom bode v § 151u, teda zmena postavenia justičných čakateľov na vyšších súdnych úradníkov, sa nemení.

Už v rozhodnutí z 23. decembra 2010 č. 3297-2010-BA o vrátení zákona z 8. decembra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, som uviedol, že s riešením postavenia justičných čakateľov v čl. I štyridsiatom siedmom bode v prechodných ustanoveniach v § 151u, teda so zmenami ich postavenia z justičných čakateľov na vyšších súdnych úradníkov, nemôžem súhlasiť. Zároveň som uviedol aj dôvod tohto nesúhlasu. V časti III rozhodnutia z 23. decembra 2010 č. 3297-2010-BA som navrhol aj úpravu (zmenu) § 151u v čl. I štyridsiatom siedmom bode. Túto úpravu (zmenu) Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákona neschválila. Jedna z pripomienok k vrátenému zákonu z 8. decembra 2010, a to k čl. I štyridsiatemu siedmemu bodu § 151u, ktorou je požiadavka zachovania legálne nadobudnutých práv justičných čakateľov, nie je zohľadnená ani v schválenom zákone.

Podľa § 149a ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 517/2008 Z. z. prípravná prax justičného čakateľa sa začína jeho prijatím do štátnej služby predsedom príslušného krajského súdu po absolvovaní výberového konania. Podľa § 149a ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 517/2008 Z. z. do prípravnej praxe justičného čakateľa možno prijať len toho, kto spĺňa predpoklady na funkciu sudcu podľa § 5 ods. 1 písm. b) až e) zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Justičný čakateľ vykonáva prípravnú prax na súde a rovnako sa naďalej odborne pripravuje na výkon funkcie sudcu aj po skončení prípravnej praxe a úspešnom vykonaní odbornej justičnej skúšky (§ 149a ods. 6 a § 149c ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 517/2008 Z. z.).

Justiční čakatelia sa pripravujú na výkon funkcie sudcu podľa zákona. Teda ich súčasné postavenie je legálne.

Slovenská republika podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky je aj právny štát. Podľa viacerých rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad PL.ÚS 36/95, II. ÚS 48/97) k imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka (princíp) právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok. S inštitútom právnej istoty v právnom štáte úzko súvisí požiadavka legálne nadobudnutých práv. Vo všeobecnom vyjadrení to znamená, že nikomu nemožno odňať jeho riadnym spôsobom nadobudnuté práva

na základe neskoršie vydaného právneho predpisu (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky PL.ÚS 16/95).

Preto mám naďalej pochybnosti o súlade schváleného zákona pri úprave zmeny postavenia justičných čakatel'ov na vyšších súdnych úradníkov v prechodných ustanoveniach v § 151u, s čl. 1 ods. 1 prvou vetou Ústavy Slovenskej republiky.

2. Považujem za potrebné tiež uviesť, že Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon, ktorým sa mení zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacích a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov 11. februára 2011.

Podľa čl. 87 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky zákon nadobúda platnosť vyhlásením. Podrobnosti o vyhlasovaní zákonov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Podľa § 1 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov zákony sa vyhlasujú uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Podľa § 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. všeobecné záväzné právne predpisy, ktorými sú aj zákony, nadobúdajú platnosť dňom ich vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Zákon č. 33/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacích a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol uverejnený (vyhlásený) v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 16. februára 2011.

Z uvedeného vyplýva, že Národná rada Slovenskej republiky schválila (novelizovala) neplatný zákon, ktorý ešte nebol súčasťou platného právneho poriadku Slovenskej republiky.

III

V nadväznosti na pripomienky uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákon schválila s touto zmenou:

§ 151u znie:

„§ 151u

/1/Na právne vzťahy justičného čakatel'a, ktorý sa stal justičným čakatel'om podľa predpisov účinných pred 1. májom 2011, sa vzťahujú tieto predpisy.

/2/Voľné miesto sudcu určené podľa osobitného zákona možno obsadiť justičným čakatel'om, ktorý sa stal justičným čakatel'om podľa predpisov účinných pred 1. májom 2011; na tohto justičného čakatel'a sa nepoužije § 28

ods. 1. Ak voľné miesto možno obsadiť viacerými justičnými čakateľmi, ktorí sa stali justičnými čakateľmi podľa predpisov účinných pred 1. májom 2011, predseda súdu vyhlasuje výberové konanie iba pre týchto justičných čakateľov.“.

Bratislava 24. februára 2011